

Ondernemerschapsonderwijs handen en voeten geven in Maastricht (Maastricht Centre for Entrepreneurship)

Wynand Bodewes – senior lecturer

Het initiatief

Het Maastricht Centre for Entrepreneurship (MC4E) onderscheidt zich van veel andere centra voor ondernemerschap; het is namelijk vanaf dag één opgezet als permanent onderwijsinstituut binnen de Universiteit Maastricht. Mede hierdoor heeft het MC4E blijvende aandacht voor ondernemerschap binnen de universiteit kunnen bewerkstelligen.

Betrokken partijen

Maastricht Centre for Entrepreneurship (MC4E)
Universiteit Maastricht

Hoe veranker je ondernemerschapsonderwijs binnen een universiteit? Het Maastricht Centre for Entrepreneurship (MC4E), legde het fundament hiervoor met een doordacht organisatiemodel. Wynand Bodewes, als senior lecturer verbonden aan het MC4E, maakt duidelijk dat de implementatie van ondernemerschapsonderwijs daarnaast ook een kwestie is van lange adem en creativiteit.

Opvallend aan het organisatiemodel van het MC4E is de indeling in vier clusters: Inspire – activiteiten gericht op het enthousiasmeren van studenten; Educate – cursussen en opleidingen, Create – ondersteuning en begeleiding van startende ondernemers; en Grow – activiteiten om nieuwe ondernemingen te helpen groeien. Bodewes maakt duidelijk dat deze indeling zowel intern als extern waardevol is: "Intern helpt de clusterindeling om de taken en verantwoordelijkheden te verdelen. Daarnaast bieden de clusters een helder kader om prioriteiten te bepalen en keuzes te maken. Oftewel, waarin we wel energie gaan steken en waarin niet." Extern biedt de clusterindeling duidelijke handvatten in de communicatie met de verschillende doelgroepen van het MC4E. "Aan de hand van de clusters kun je heel gemakkelijk aan derden uitleggen wat onze visie op ondernemerschap is, welke verschillende activiteiten we bieden, en wat het onderscheid en de samenhang daartussen is."

Volume nodig

Bodewes geeft aan dat het MC4E nog niet bij alle vier de clusters even ver is met de ontplooiing van activiteiten. "Tot nu toe hebben we vooral veel gerealiseerd op het vlak van Inspire en Educate. Bij initiatieven voor Create en Grow, zoals klankbordgroepen voor startende ondernemingen, ondervonden we dat je een zeker 'volume' aan starters nodig hebt om de vereiste synergie te krijgen. Anders kun je wel iets optuigen dat er op papier prachtig uitziet, maar in de praktijk geen concrete resultaten oplevert."

Sleutel tot continuïteit

Een cruciaal onderdeel van het MC4E is wat Bodewes ook wel de vijfde cluster noemt, namelijk de vaste onderzoeksafdeling. "Een vaste staf, met docenten die ook wetenschappelijk onderzoek

verrichtten, maakt een groot verschil voor je profilering binnen de universiteit. Het maakt duidelijk dat ondernemerschap meer behelst dan een inschrijving bij de Kamer van Koophandel; dat er veel meer bij komt kijken en dat dit een volwaardig wetenschappelijk onderzoeksveld vormt. Een onderzoeksveld dat een basis biedt voor waardevol onderwijs." Dat vraagt wel het nodige van de organisatie, beaamt Bodewes. "Je hebt een staf met vaste krachten nodig en een onderwijsvolume dat groot genoeg is om die mensen aan het werk te houden. Het was in het begin niet gemakkelijk om daarvoor de vereiste fondsen vrij te maken. Maar nu is onze visie om te werken met docent-onderzoekers zelfs de sleutel tot de continuïteit van het MC4E. Toen de subsidie van Agentschap NL begon op te raken, konden we aantonen dat we voldoende inkomsten uit onderwijs en onderzoek hadden om onze onderwijsactiviteiten te financieren. Het is een vrij ongewone constructie, maar voor ons wel de manier om een centrum voor ondernemerschap draaiende te houden binnen de vergoedingssystematiek van een universiteit. Voor de cluster Inspire is dat minder eenvoudig. Dat vraagt middelen die niet met het verzorgen van onderwijs te verdienen zijn, aangezien de vergoedingssystematiek voor onderwijs daar niet in voorziet."

Mensen meekrijgen

Hoewel de gekozen organisatiestructuur een solide basis biedt voor de activiteiten van het MC4E, zijn daarmee niet alle hindernissen weggenomen. "Het promoten van ondernemerschapsonderwijs binnen de universiteit voelt soms als een strijd. Je moet voortdurend je verhaal blijven vertellen. Om iets bij een faculteit – ook bij je eigen faculteit – voor elkaar te krijgen moet je mensen op meerdere niveaus meekrijgen en daarbij kan het gebeuren dat iemand op een sleutelpositie alles blokkeert", aldus Bodewes.

Budgettaire verschuivingen

De oorzaak van die weerstand zit volgens Bodewes in de vergoedingssystematiek van de universiteit. "Wanneer een nieuwe activiteit zoals ondernemerschapsonderwijs grote hoeveelheden studenten aantrekt, komen faculteiten onder druk te staan omdat dit leidt tot budgettaire verschuivingen, waar andere belanghebbenden vaak geen trek in hebben. Dus houden ze liever de boot af. Jammer, want dat is niet in het belang van de studenten."

Creatief zijn

"Het beste wat je kunt doen is je richten op faculteiten en opleidingen waar je wel voet aan de grond krijgt en daar kansen aangrijpen om een trackrecord op te bouwen. Bijvoorbeeld door te zorgen dat je kunt aanschuiven en input leveren bij de ontwikkeling of herziening van een curriculum", vertelt Bodewes. "Ook heb ik een keer bij een gastcollege de laatste sheet gewijd aan de activiteiten van het MC4E en zo in korte tijd flink reclame gemaakt. De uitdaging is om studenten binnen te krijgen. Want als je ze eenmaal een goede ervaring hebt bezorgd, kun je het semester daarop weer aanmeldingen verwachten. Wat dat betreft hebben we een vrij simpele aanpak om ondernemerschap populair te houden onder studenten: zorg dat je een goed en relevant onderwijsprogramma biedt en durf te luisteren naar hun feedback en behoeften."

Blijvende rol

Dat deze strategie werkt, blijkt uit het brede scala onderwijsactiviteiten dat het MC4E inmiddels aanbiedt, met onder meer 28 cursussen waaraan tot nu toe ruim 3.000 studenten hebben deelgenomen. "Ik denk dat we onderhand wel een blijvende rol hebben verworven binnen de universiteit, al gaat het misschien niet zo snel als ik graag zou willen. Steeds meer collega's

beginnen in te zien dat ondernemerschap ook voor de continuïteit van hun eigen faculteit belangrijk is.”

Tips & leerpunten

- Zorg dat je kunt investeren in een vaste staf voor wetenschappelijk onderzoek.
- Een indeling in clusters (Inspire, Educate, Create, Grow) is zowel nuttig voor interne afstemming als externe communicatie;
- Zorg dat je kunt aanschuiven en input leveren bij de ontwikkeling of herziening van curricula.